

100 جىلدىق كۈزەش جولىدا جاڭا ساپارغا ئىلتىپاق

العاشى تويىغا 15 پارتيا مۇشەسسەن پارتيانىڭ شىنجاڭدا دامىپ، زورايتۇنا نازار

قىزىل نەزەر 10

انار بۇلت / شىنجاڭ گازەتنىڭ ئىشلىشى جاڭ يانفاڭ

اۋتونومىيالىق رايوندىق ارخىۋ سارايندا مەنسا- داي غەزەبى باغالى زات — پارتيا مۇشەسسەن تىزىمىدە دەۋ داپتەرى ساقىتالغان: سارايغا قازغۇ بەتتەن سايبىدەن ازەز، بۇرھان شاھىدى، چىن شىخۇ قا- تارلى 15 پارتيا مۇشەسسەنلىكىنى — غوجى، ۇلتى، جاسى سىياقتى بىنغورماتسىيالىرىدىن كورۇشقا بولدى. "ولار پارتيانىڭ شىنجاڭدا ۇر ۇلت اراسىنان جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ العاشقى تويىغا مۇشە تەپ قىلىدىغانلار، قىلىداۋ ۇقتى 1949 - جىلى 12 - ئاي" . دەدى 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى اۋتونومىيالىق رايوندىق ارخىۋ مەكەمەسى اشۇ - پايدالانۇ باسقارمىسىنىڭ باستى غوجۇشيا تىلىشىغە وسى ارخىۋنىڭ وزگەشلىگىن بايانداپ.

شىنجاڭ بەيىت ازات بولغان سوڭ، سان سالا، تۇرلى كاسىپتەر كورگەيتۇدى كۇتسۇپ تۇرغان زاماندا، العاشقى تويىغا پارتيا مۇشەسسە- رى غەزەبى - غەزەبى تال تۇقىم سىپەتتى شىنجاڭنىڭ بايتاق دالاسىغا تامىر تارتىپ، حالىق ۇشىن بۇكىل نىتتا - پەيلىمەن قىزمەت سىتەپ، سان ۇرپاق كوممۇنىستەرگە قىيال جاساپ جانە ولاردى نىتالاندىرىپ كەلدى.

15 ادامنان مىلليوننان استام ادامغا دەپىن، شىنجاڭنىڭ پارتيا مۇشەسسەلىرى قوسىنى ۇزدىكىسىز دامىپ، زورايىپ، پارتيا ۇيىمى ۇزدىكىسىز قاۋسۇز- دانىپ، پارتيا تۇى اسماق جەلبەرەدى!

15 ادامنىڭ قالىپتى داغدىغان ئاتاپ پارتيا مۇشەسسە قىلىدى

ەرەكشە تارىخى سەبەبتەن، جاڭا دەموكرات- ياللىق توڭگەرىس كەزىندە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى شىنجاڭدا پارتيا ۇيىمى قۇرىپ پارتياغا مۇشە قىلىدى المادى، دەسە دە بۇل جەردە كوممۇنىستىك توڭگەرىس امالياتى ۇزىلمەي، چىن تانچۇ، ماۋ زەمىن، لىن جىلۇ سىياقتى غەزەبى توپ تاڭداۋلى كوممۇنىستەر شىقتى. ولار كوممۇنىزم اسماق نىساناسىن كوكەيدە ساقىتاپ، ۇلكىلى قىزمەت جانە اسماق قۇلىقپەن شىنجاڭدا- عى ۇر ۇلت حالىقنىڭ جۇرەگىنە توڭگەرىس تۇق- مىن سەۋىپ، پارتيانىڭ ەرزازىن ورناتىپ، پارتيا- نىڭ نىقالىن كەڭەيتتى.

1949 - جىلى 11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتەتى شىنجاڭ بولمىشە بىۋروسى رەسى قۇرىلدى، بۇل پارتيانىڭ شىنجاڭدا ۇيىمدىق قۇرىلىس- نىڭ باستاۋىن كورسەتەدى، زامانىمىزدا شىنجاڭنىڭ داۋى، العا باسۇ وسلايشا بايتل دا پارمەندى باسشلىق ۇقتىغا يە بولدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتەتى شىنجاڭ بولمىشە بىۋروسى قۇرىلغان ال- ھاشقى كەزدە، پارتيانىڭ ۇر دارەجەلى ۇيىمدا- رىن قۇرۇدى، پارتياغا مۇشە قىلىداۋدى پارتيا- نىڭ بىلىك جۇرگىزۇ نەگىزىن كۇشەيتۇدىڭ ماڭداي الدى مىندەتى ەتتى. شىنجاڭنىڭ غەزەبى

قۇرۇلۇش دەۋرىدىكى شىنجاڭ پارتىيەسىنىڭ ئىشچىلىرىنىڭ ئىسمىنى كۆرسىتىدىغان تىزىم

جۇزىندىك جاعدايىنا باغىتتاي وتىرىپ، سول كەزدەگى شىنجاڭ بولمىشە بىۋروسىنىڭ شۇجى ۋاڭ جىن مىنانى ورتاغا قويدى: شىنجاڭدا ۇر ۇلت اراسىنان پارتياغا قالىپتى داغدىغان اتتاپ مۇشە قىلىداپ، شارقا نەگىزىنەن ۇيلە- سەتن ۇر ۇلت حالىقنىڭ ۇلكل تۇلعالارىن پارت- ياعا تەز ارادا قىلىداۋ كەرەك.

" قالىپتى داغدىغان اتتاپ" دەپ وتىرغانى كاندىداتتىق مەرزىم بولماۋدى، سونداي - اق پارتياغا كىرگەن سوڭ پارتيانىڭ ۇر دارەجەلى باسشلىق قۇرىلمىدارىدا مۇشە بولۇغا بولدى دەگەندى مەڭزەيدى. "اۋتونومىيالىق رايوندىق پارتكوم پارتيا تارىخى جانە جۇجات زەرتتەۋ مەكەمەسى زەرتتەۋ 2 - باسقارمىسىنىڭ باست- ەي، تەتە اعا رەداكتور فان شىچۇن بىلاي دەيدى: بۇل ۇسىنىس پارتيا ورتالىق كومىتەت- نىڭ تۇراقىندىرۇنا يە بولدى، بۇل پارتيا ور- تالىق كومىتەتنىڭ شىندىقتى غەزەبى جۇزىندەن نەز دەپ، جەرگىلىكى جاعدايغا، ۇقتىقا قاراي غەزەبى پارتيا قۇرىلىشى قىزمەتن ورسىتە- تەتن تاماشا سىتلىن دە ايگىلەدى.

1949 - جىلى 9 - ئايدا، سايبىدەن ازەز شىنجاڭ ۇلكىلى رەتەندە بىيجىڭگە بارىپ جۇڭگو خالىق ساياسىي ۇملىجات كەڭەسە قاتنىسادى. وسدان سوڭ، ول جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتيا- سى ورتالىق كومىتەتنە پارتياغا كىرۇ ۇتىنىشنى سالتاناتتى تۇردە تاپسىردى. ماۋ زىدۇڭ ونىڭ پارتياغا كىرۇ ۇتىنىشنىڭ ۇستىنە بەكتۇ جازادى: " سايبىدەن جولداسنىڭ پارتياغا كىرۈنە قوسىلامىن، بۇل خاتتى سايبىدەننىڭ ۇزى پىلىك دىخۇاي جولداسقا پاراپ تاپسىرىپ، پىڭ دىخۇايدىڭ قولىدا ساقىتالسىن. شىنجاڭ بو- لىمىشە بىۋروسى قۇرىلغان سوڭ، سايبىدەن جولداس بولمىشە بىۋروغا پارتياغا كىرۇ كەستە- سن جازۇ راسمىياتىن وتەسنى."

1949 - جىلى 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتە- تىنىڭ شىنجاڭ بولمىشە بىۋروسى الدىمەن 15 ادامدى پارتياغا قىلىدايدى، ولار جەكە - جەكە: سايبىدەن ازەز (ۋىيەۋر)، بۇرھان

جانە بارلىق جەرگە پارتيا باسشلىق ەتەدى. 1950 - جىلى 5 - ئايدا اشلىغان جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى شىنجاڭ 1 - كەزەكتى ۋا- كىلدەر ماجىلىسىدە، جەر - جەردە پارتكومدار قۇرۇ، پارتىيالى كادىرلاردى باۋلۇ سىياقتى پارتيا قۇرىلىشىنىڭ مىندەتتەرى ورتاغا قويدىلى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتەتنىڭ باسشلىغىدا، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتەتنىڭ شىنجاڭ بولم- شە بىۋروسى اسكەرى قوسىن پارتكومىن نەگىز ەتەپ، ترەكس - ترەكس جەرگىلىكى ۇر دارە- جەلى پارتيا ۇيىمدارىن جانە باسشلىق ورگاندا- رىن قۇرىپ، ونان سوڭ جەر - جەردەگى پارتيا ۇيىمدارى جەرگىلىكى ۇر ۇلت العاباسار بەل- سەندىلەرى اراسىنان پارتياغا مۇشە باۋلدى جانە قىلىدايدى. 1950 - جىلى 1 - ئاينىڭ 7 - ئايدا دەپىن، قاشقار، دىخۇا، ىلە 3 رايوندا پارتكوم ترەكس - ترەكس قۇرىلىپ، ۇماق- تارغا ۇبولىپ بۇكىل شىنجاڭدا 10 ارناۋلى رايوننىڭ ۇتۇرلى قىزمەتتەرنە باسشلىق ەتتى. سول جىلى 10 - ئايدا، 10 ايماقىتىق پارتكوم، 1 قاللىق پارتكوم ترەكس - ترەكس قۇرىلدى. 1952 - جىلىنىڭ سوڭىدا كەلگەندە، بۇكىل شىنجاڭدا 81 اۋداندا (قاللا) تۇگەلدەي اۋداندىق (قاللىق) پارتكوم قۇرىلدى.

پارتيا ۇيىمدارىنىڭ ۇزدىكىسىز قاۋسۇدانۇنا مەڭزەس، شىنجاڭدا ۇر ۇلتنىڭ غەزەبى توپ العاباسار بەلسەندىلەرى ترەكس - ترەكس پارتيا- عا كىردى، 1951 - جىلى 4 - ئايدا دەپىن، پارتياغا جالى 1087 مۇشە قىلىداندى. "جالداۋ قىسنىن ازايىتىپ، زورەكەرلىككە قارىسى تۇرۇمەن، جەر رەفورمىسىمەن بىرلەش- تىرىپ، شىنجاڭ بولمىشە بىۋروسى ۇر ۇلت كادىرلا- رى مەن شارۇا بۇقارا اراسىنان جوسپارلى تۇردە پارتياغا مۇشە قىلىداپ، پارتيا مۇشەلىرى قوسىن- نىڭ ۇزدىكىسىز زورايتۇنا مۇمكىندىك جاسادى، سولاردىڭ شىندە غەزەبى توپ تاڭداۋلى پارتيا مۇ- شەلىرى ۇر دارەجەلى پارتيا، ۇكىمەت باسشلىق ورگاندارىغا جانە قىزمەت تاراۋلارنى باسشلىق قىزمەت اتقارۇغا ۇسىرىلدى. " فان شىچۇن بىلاي دەدى: " جەرگىلىكى ۇيىمدار قۇرۇ، جەرگىلىكى كادىرلار تارىيەلۇ شىنجاڭنىڭ قوعامدىق رەفورما- سى مەن تۇرلى قىزمەتتەرنىڭ ۇساتتىلىگەرلە- ۇنە سەنمىدى كەپىلدىك ازىرلەدى."

قازىرگى تاڭدا، شىنجاڭدا ۇر دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى جۇيەسى ۇزدىكىسىز قاۋسۇزا- نىپ، پارتيا مۇشەلىرى قوسىنى كۇن سايبىن زو- رايىپ، پارتيا ۇيىمدارى بۇقارانىڭ سەنم ارتا- تىن "قورمالنا" اينالدى، پارتيا مۇشەلىرى قو- سىنى نىتتىماقتى، ورنىقتىلىقتى قورعايتىن، رەفور- ما مەن دامۇدى جەبەيتىن "اۋانگارد قوسىنغا" اينالىپ، پارتيانىڭ ۇيىمدارى، پارتيانىڭ رولى، پارتيانىڭ قىيىلدارى، پارتيانىڭ ابزالدىلىغى، پارتيانىڭ باسشلىقى تولىق قاتنۇدى جۇزەگە اسىرىپ، پارتيانىڭ شىنجاڭدا بىلىك جۇرگىزۇ نە- گىزى، دامۇ نەگىزى، ورنىقتىلىق نەگىزى مزىم- ماستاي بەكەمدەلدى.

خالىق ۇشىن سەئىتىن ۇلەلگى ماقساتتان اينىمادى

پارتيا 18 - قۇرۇلتاينىن بەرى شى جىنپىڭ جولداسى ۇتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەت-

نىڭ پارمەندى باسشلىغىدا، اۋتونومىيالى رايون پارتيا قۇرىلىشى جايىي كۇشەيتىپ، "حالىقنىڭ جاعدايىن ۇعسۇ، خالىق تۇرمىسىغا تىيىمدىك جاساۋ، خالىقنىڭ تىلەگىن توسىتىرۇ" بويىنشا قىستاققا تۇرۇ قىزمەتن ورسىتەتۇ سىياقتى غەزەبى- مىرا تاغاندى نىعايتۇ، نەگىزى بەكەمدەۋ شارالا- رىن قولدانىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارىن بۇقاراغا قىزمەت ەتەتن، ورنىقتىلىقتى قورعايتىن، بولشەكتەۋشلىككە قارىسى تۇرانتىن بەرىك جاۋند- گەر قامال ەتەپ قۇرىپ شىغۇعا قۇلىشىدى.

بۇقارانىڭ سىندە كىشى - گىرم غەزەبى- مايىدى، ۇساق - تۇيەك سىتەردەن ۇلەلگى ماق- ساتتى كورۇگە بولادى. 100 جىلدىق ساپارغا قا- يىرىلا قاراساق، سوعىس جالىنى اسپاندى شارپ- ەان توڭگەرىس جىلدارىدا، مەڭگەنىڭ ۇيىمى- لى دۇمانى شالىقغان قۇرىلىس جىلدارىدا بولسىن، الدە تولقىنى ايسىندى رەفورما جىلدا- رىدا بولسىن، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى - ايلىق ۇلەلگى ماقسات پەن بورىشتى ەستە بەرىك ساقىتاپ، جۇڭگو خالىقنىڭ باقتىن، جۇڭخۇا ۇلتى- نىڭ كۇلدەنۇن كوز دەپ كەلەدى.

"ۇشە قاناڭ، ۇشە شىناي بولۇ" ارناۋلى تاقىرىپتىق تارىيەسى، "ۇلەلگى ماقساتتى ۇمىت- پاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقىتاۋ" نەگىزگى تا- قىرىپتىق تارىيەسى، پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىيەسى... رايونىمىزدا قالىق پارتىيالى كادىرلار ۇر جولعى "كالىسى تولقۇتاۋ، قايرىتاتنۇ" بارىسىدا اۋانگاردلىق قاسىيەتتەرنى ۇزدىكىسىز جارقىراتىپ، قىزىل گەندى جالغاستىرىپ، كوممۇنىستىك رۇخانىي تامىرلاستىمەن جالغاپ، ۇر ۇلت بۇقاراسىمەن قاشاندا بىرگە ويلاپ، بىرگە سىتەپ كەلەدى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۇ نەگىزگى شايقاس مايدانىدا، ۇر دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى مەن قالىق پارتيا مۇشەلىرى نىساندان كوز جازىي، قاجىرلىقپەن سىتەپ، ناقتى سىتەپ، شىنجاڭدا مۇلدەم كەدەيلىك ماسەلەسىنىڭ تارىخى سىياتتى شەشلىۋىنلىگەرلەتتى؛ ەكونومى- كانىك جوعارى ساپالى دامۇنلىكەرلەتۇدىڭ الدىغى شەبىندە، ۇر سالا، ۇر كاسىيەگى پارتيا مۇشەلىرى جىگەرلەنە ۇزدىك بولۇغا ۇمىتلىپ، جۇرەكتىلىكپەن جاڭا جاعداي اشىپ، ەكونومىكا- نىڭ دامۇنى مۇشەسلىك كۇش ۇستەدى؛

جاڭا تىيىتى ايدارشا ۇيرۇس كىچە قاپسۇ نىندەتسە قارىسى اتتاتنۇ كۇرەسىدە، پارتيا مۇشەلىرى كەۋدە كەرە الدىغا شىعەپ، اتويلاپ الدا جۇرىپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ ۇمىرىنىڭ جۇبىسىزدىكى مەن دەنسۇلغەن قورعاۋ ۇشىن بار كۇشتەرن سارقا جۇمىسادى...

توڭگەرىس ۇشىنى ۇرپاقتان - ۇرپاقتا جال- ھاسىپ، وشىيە لاۋلاپ كەلەدى. غەزەبىنىڭ غەزەبى باسقان كوممۇنىستەر ۇلەلگى ماقساتى مەن بورىشى ارىقىلى شىنجاڭ سىندى باياجان قۇتتى توپىرقا ۇزدىكىسىز كەرمەتتەر جاراتۇدا. "قوس 100 جىلدىقتىڭ" تارىخى توغىسۇ تۇ- يىنىدە، رايونىمىزدا قالىق پارتىيالى كادىرلار ۇلەلگى ماقساتتى قان تامىرغا ۇسىغىرىپ، بورىشقا گەرىن اسقانتاتىپ، جاڭا داۋردەگى جۇڭخۇا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇدىڭ جاڭا تاراۋىن جازۇغا قۇلىشۇدا.

جۇمىس غەبىتىردى" ۇرى شەكارا اتتا- عان ەلەكتروندى ساۋدانىڭ "ناس جول، تەمىر جول بىرلەسپ تاسمال- داۋ" ۇلگىسىن ۇزدىكىسىز سوڭىنا غۇسىپ جاقسارتىپ، تەمىر جول، كا- سىپورىن بىرلەسە قىيىلداپ، قايتىلاي قوراپتاپ، توپقا ايسرۇ راسمىياتىن قۇرىۋىدى تەزدەتەپ، شەكارا اتتاغان ەلەكتروندى ساۋدا زاتتارنىڭ تەز كەلۈنە، تەز كەتسەرلۈنە، تەز تاراتىلى- ۇنا شىناي كەپىلدىك ەتلىدى.

سات شىعارىپ، ۇيلەسەيدى جوسپارلاپ، جوعارى - تومەن بۇندىغا سىياحات كاسىپ سالاىن جالغاپ، تابيعي بايلىق قاينارىن ارقاۋ ەتەپ، بازار قاجەتمەن بىرلەستىرىپ، كىنو - تەلەۋىزىيا تۇندىلا- رى قاتمىغان مادەنىيەت پەن جەرگىلىكى ورنىنىڭ ەرەكشەلىگىن جاندى ۇشتاست- رىپ، دارا دا ەرەكشە سىياحات مادەنىيە- تىن قالىپتاستىرىپ، سىياحات ورنىنىڭ ۇمىرىشەڭدىك كۇشى مەن باياندىلىغى غەبىتى دە اسردى. (ياۋ گاڭ)

سىياحات بايلىق قاينارىنىڭ تانمىلىغىن ارتتىردى. كىنو - تەلەۋىزىيا تۇندىلارى ماڭىز- دى مادەنىيەت تاراتۇ مەدىياسى، كىنو - تە- لەۋىزىيا سىياحاتى مادەنىيەت - سىياحات كاسىپ سالاىن دامتۇدىڭ اسقىن موتو- رىنا اينالىپ، مادەنىيەت - سىياحات كاسىپ سالاىنىنىڭ كوپ نەگىزى داۋمۇن جەبەپ، مادەنىيەت - سىياحات بازارنىڭ جاڭا ۇمىرىشەڭدىك كۇشنى قوزعاۋدا كە- لەلى رول اتقارۇدا. ورقى رايونى سايا-

(باسى 1 - بەتتە) ۇر جەردىڭ وزىنە غان ەرەكشەل- گى بولدى، ۇر قالىق وزىنە غان جا- راتىلىسى بولدى، تەك مادەنىيەتنى قورت- قاندا عانا وزىنە غان جارقىن غەبىتىن ايگىلەي الادى. وسى بىرنەشە جىلدا ورقى رايونى مادەنىيەت پەن سىياحاتى توغىستىرۇدىلىگەرلەتەپ، مادەنىيەت ارىقىلى سىياحاتى سومداپ، "كىنو - تەلەۋىزىيا + سىياحات" مادەنىيەت ايگىلى ماركاسىن جاساپ، جەرگىلىكى ورنىنىڭ